KAMILA S. KOWALSKA ►►

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6843-7493>

**Problemy bezpieczeństwa Dalekiego Wschodu i Pacyfiku
– sprawozdanie z V Międzynarodowego Kongresu
Azjatyckiego, Toruń, 9–11 maja 2018 roku**

**Security problems of the Far East and the Pacific
– report from the 5th International Asian Congress, Toruń,
May 9–11, 2018**

**Проблемы безопасности Дальнего Востока и Тихого океана –
отчет с V Международного азиатского конгресса,
Торунь, 9–11 мая 2018 г.**

W dniach 9–11 maja 2018 r. w Toruniu miała miejsce kolejna edycja Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego, który od dwunastu lat jest stałym wydarzeniem naukowym przyciągającym uczonych, polityków oraz biznesmenów z całego świata na obrady poświęcone dyskusji nad szeroko pojętą problematyką azjatycką. Tegoroczna V edycja największego w Europie wydarzenia naukowego odbyła się pod hasłem: „Kierunek Azja. Różnorodność, odmienność, dialog. W 100 rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę i Azerbejdżan”. Wydarzenie to zostało zorganizowane przez Towarzystwo Azji i Pacyfiku oraz Katedrę Systemu Politycznego RP Wydziału Politologii i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz Fundacją Wspierania Współpracy Międzynarodowej im. Prof. Czesława Mojsiewicza.

Tegoroczne wydarzenie naukowe rozpoczęło się obradami plenarnymi poświęconymi potencjałowi rozwoju Chin, które miały miejsce 9 maja na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Tym samym spotkanie to otwierało dalsze obrady w ramach piątej edycji Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego, a także cykl różnorodnych imprez kulturalnych towarzyszących Kongresowi m.in.: Dzień Indyjski, zwiedzanie zamku krzyżackiego z pochodniami, prezentację filmów azjatyckich, jak również liczne wystawy.

Ostatnia edycja Kongresu przyciągnęła blisko 400 uczestników, którzy mogli brać udział w obradach czterdziestu pięciu różnorodnych tematycznie paneli dyskusyjnych, dotyczących takich dziedzin, jak np. politologia, stosunki międzynarodowe, bezpieczeństwo, gospodarka, prawo, kultura, sztuka, religia oraz filozofia. Należy przy tym wspomnieć, iż uczestnicy mieli możliwość zaprezentowania swoich referatów nie tylko w języku polskim, ale także angielskim i rosyjskim. W każdym z paneli wygłoszono maksymalnie siedem referatów, po których następowała wymiana zdań między uczestnikami, która ze względu na ożywiony charakter wielokrotnie przenoszona była do kuluarów. W związku ze znaczną liczbą prelegentów obrady odbywały się równolegle w kilku punktach gotyckiego Torunia, np. w Dworze Artusa, Urzędzie Marszałkowskim, Centrum Sztuki Współczesnej, a także Collegium Maius UMK.

Jeden z paneli (panel XII), w którym miałam przyjemność uczestniczyć, dotyczył szeroko pojętej problematyki bezpieczeństwa Dalekiego Wschodu i Pacyfiku, a moderatorem niniejszego panelu był prof. dr hab. Maciej Franz – specjalista ds. historii wojskowości z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. Ze względu na nieobecność kilku prelegentów w panelu tym przyjęto zasadę, w myśl której dyskusja następowała tuż po wygłoszeniu referatu. Rozpoczęcie obrad XII panelu nastąpiło wraz z wygłoszeniem przez prof. dr hab. Macieja Franza referatu pt. *Najnowsze zbrojenia w strefie azjatyckiej. Konieczność – odpowiedź – wyzwanie*. Autor w swoim wystąpieniu skupił się przede wszystkim na rosnącym znaczeniu rozwoju sektora marynarki wojennej, w szczególności okrętów podwodnych, lotniskowców i okrężników, które od kilku lat są obiektem nieustannej modernizacji, dzięki której wartość operacyjna azjatyckiej floty wzrasta, czyniąc ją przodującą siłą na światowych wodach. Niniejszy temat wzbudził duże zainteresowanie wśród licznie zgromadzonej na sali obrad

Urzędu Marszałkowskiego publiczności, zapoczątkowując falę pytań dotyczącą przede wszystkim azjatyckiej technologii zbrojeniowej.

Równie duże zainteresowanie wzbudziło wystąpienie dr. Eugeniusza Jendraszczaka z Akademii Sztuki Wojennej zatytułowane *Prognoza zmian w bezpieczeństwie militarnym XXI wieku*. Z referatu dra Jendraszczaka wynikało, że bezpieczeństwo to stan, który poddawany jest nieustannej reorientacji, a tym samym zachowanie bezpieczeństwa wymaga od państw konkretnych działań i stosowania niekonwencjonalnych środków, w szczególności gdy współczesny świat generuje powstawanie nowych – hybrydowych – zagrożeń.

Kolejnym prelegentem był dr Łukasz Stach z Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, który w swoim referacie *Sztuczne wyspy – prawdziwy problem. Rozbudowa chińskich „sztucznych wysp” i instalacji w spornym rejonie Morza Południowochińskiego* przybliżył genezę powstawania pierwszych „sztucznych wysp”, proces ich powstawania, a także potencjał znajdujących się na nich instalacji obronnych. Wśród dyskutantów pojawiło się nawiązanie do pierwszego referatu, tym samym teza iż rozbudowa floty oraz sieci baz na wodach Morza Południowochińskiego to zabieg strategiczny, który w przyszłości stanowić będzie decydującą rolę w walce z każdym potencjalnym przeciwnikiem Chin.

Przedostatni z prelegentów – mgr Rafał Ciastoń z Akademii Sztuki Wojennej – swoim referatem pt. *Militaryzacja Morza Południowochińskiego – zagrożenie dla regionalnej sytuacji bezpieczeństwa?* przypomniał zgromadzonemu, że Morze Południowochińskie to przede wszystkim obszar kluczowych interesów Państwa Środka, a patrząc długofalowo na militaryzację wspomnianego obszaru należy mówić o tzw. chińskiej strategii małych kroków, która niejednokrotnie prowadziła do incydentów z udziałem azjatyckich statków i okrętów, a w odpowiedzi na niniejsze zdarzenia również do demonstracji sił USA na obszarze tamtejszych wód. I chociaż obszar ten stanowią w większości wody międzynarodowe, prognozy wskazują, że w następnych latach będzie on ulegał chińskim przekształceniom, którym towarzyszyć będzie powstawanie i rozbudowa infrastruktury militarnej, napędzającej wyścig podmorskich zbrojeń wszystkich państw azjatyckich.

Ostatnią z prelegentek niniejszego panelu była mgr Katarzyna Amrozy z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika z referatem zatytułowanym *Krav maga jako element bezpieczeństwa indywidualnego*. Autorka w swoim wystąpie-

niu przedstawiła możliwości, jakie daje znajomość systemu samoobrony walki wręcz, opracowanej początkowo na potrzeby Sił Obronnych Izraela. Swym wystąpieniem w kompleksowy sposób nie tylko przybliżyła słuchaczom korzyści płynące ze znajomości Krav Magi, ale przede wszystkim na podstawie własnego doświadczenia przedstawiła zasady, jakimi powinna kierować się osoba stosująca niniejsze sztuki walki w samoobronie, tak by skutecznie zapewnić bezpieczeństwo sobie oraz swoim bliskim w przypadku ataku agresora uzbrojonego w nóż, narzędzia obuchowe czy też broń palną. Niniejsze wystąpienie kończyło obrady plenarne XII panelu, poświęconego problemom bezpieczeństwa Dalekiego Wschodu i Pacyfiku.

Tegoroczny Kongres Azjatycki był nie tylko ważnym wydarzeniem naukowym w skali międzynarodowej, ale przede wszystkim prawdziwą uczcą intelektualną i okazją do wymiany myśli oraz opinii na temat najważniejszych kwestii związanych z szeroko rozumianą problematyką azjatycką. Wystąpienia z powyższego panelu oraz pozostałych czterdziestu czterech zostaną opublikowane przez Wydawnictwo Adam Marszałek w serii monografii. Na zakończenie pozostaje mieć nadzieję, że kolejna odsłona Kongresu, która została zaplanowana na 14–19 maja 2019 r., przyciągnie do Torunia jeszcze większą liczbę uczestników i pozwoli na podtrzymanie tradycji toruńskich obrad.

LIC. KAMILA S. KOWALSKA

Wydział Politologii i Studiów Międzynarodowych
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
ul. Batorego 39 L, 87–100 Toruń
kamila.sara.kowalska@icloud.com